

ע"פ 24277/10/14 - ולדימיר זמלין נגד מדינת ישראל, פרקליטות מחוז ירושלים

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

06 ינואר 2015

ע"פ 24277-10-14 זמלין נ' מדינת ישראל

לפני כב' השופטת גילה כנפי-שטייניץ
כב' השופט ד"ר יגאל מרזל
כב' השופט אריה רומנוב
ולדימיר זמלין
ע"י ב"כ עו"ד ירון ברזילי
בעניין:

המערער

נגד

מדינת ישראל
ע"י עו"ד עוזרי
פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)

המשיבה

פסק דין

1. לפנינו ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' הנשיאה שולמית דותן) שניתן בת"פ 17899-11-10 (הכרעת דין מיום 14.5.14 וגזר דין מיום 3.9.13). הערעור מופנה הן ביחס להכרעת הדין והן ביחס לגזר הדין.

2. נגד המערער (ואדם נוסף) הוגש ביום 26.10.10 כתב אישום בגדרו הואשם המערער בעבירות הבאות: חבלה ברשלנות, לפי סעיף 341 לחוק העונשין, התשל"ז-1977; אי-גידור משטח העבודה בגובה העולה מעל 2 מטרים - לפי תקנה 9 לתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה), התשמ"ח-1988, בצירוף סעיף 225 לפקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש], התש"ל-1970; אי מתן אמצעי בטיחות מיוחדים למניעת נפילת אדם - לפי סעיף 168 לתקנות הנ"ל, ובצירוף סעיף 225 לפקודה הנ"ל; ואי-מסירת מידע לעובד בדבר הסיכונים הקיימים במקום העבודה - לפי תקנות 2 ו-15 לתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (מסירת מידע והדרכת עובדים), התשנ"ט-1999, והעסקת עובד ללא הדרכת בטיחות - לפי תקנות 10 ו-15 לתקנות הנ"ל.

3. על פי הנטען בכתב האישום, ביום 23.4.06 עסקו המתלונן ושני פועלים נוספים בעבודת פירוק ופינוי תבניות יציקה של קיר בטון באתר בנייה. הדבר נעשה בעת שהמתלונן עמד על-גבי פיגום בגובה של 9 מטרים, אשר לא היה מגודר באותה עת. המתלונן נפל וכתוצאה מכך נגרמו לו שברים במקומות שונים בגוף, והוא נותר עם נכות צמיתה בשיעור 63%. המערער היה במועד האירוע מנהל העבודה המוסמך מטעם החברה הקבלנית שהקימה את אתר הבניה (הקבלן הראשי). הנאשם הנוסף היה מנהל אתר הבניה מטעם קבלן-משנה, שהיה גם מעסיקו של המתלונן. נטען, שהמערער והנאשם הנוסף היו אחראים מכוח תפקידם ומכוח הוראות הבטיחות בעבודה לבטיחותם של המתלונן ויתר

העובדים, וברשלנותם גרמו לפציעתו של המתלון.

4. יצוין, כי עוד טרם מתן תשובת המערער לכתב האישום נטענה על-ידו טענת "הגנה מן הצדק", במסגרתה ביקש להורות על ביטול כתב-האישום שהוגש נגדו מחמת שיהיו בלתי סביר בהגשתו. נטען, שכתב האישום הוגש כ-4.5 שנים ממועד קרות האירוע, וכחצי שנה טרם חלוף תקופת ההתיישנות. בית משפט קמא דחה את הבקשה מהטעם שלא הוכחה פגיעה ממשית בהגנת המערער עקב השיהוי הרב בהגשת כתב האישום, אך התיר את העלאת הטענה שוב בתום שלב הראיות.

5. בתום פרשת התביעה העלה המערער טענת "אין להשיב לאשמה". בית משפט קמא קיבל את הטענה ביחס לעבירה של חבלה ברשלנות בגין אי גידור משטח העבודה, והמערער זוכה מעבירה זו כבר באותו שלב. הטעם לכך הוא, שלא הוכח קיומו של קשר סיבתי בין נפילתו של המתלון לבין אי גידור משטח העבודה (החלטה מיום 3.11.13). המשך ההליך נוהל, אפוא, בגין יתר העבירות שבכתב האישום.

6. במסגרת הכרעת-הדין מיום 14.5.14 הורשע המערער בעבירה של אי-גידור משטח העבודה, וזאת כעבירה עצמאית הנפרדת מעבירת החבלה ממנה כבר זוכה. המערער זוכה מחמת הספק מיתר העבירות בהן הואשם בכתב האישום.

7. בגזר-הדין מיום 3.9.14 נדחתה טענת "זוטי דברים" שהעלה המערער. בית משפט קמא ציין בהקשר זה - בהתייחסו לפרשת אריאל (ע"פ 7829/03 **מדינת ישראל נ' אריאל הנדסת חשמל רמזורים ובקרה בע"מ**, פד"י ס(2) 120 (2005)), אליה הפנה ב"כ המערער, ולפסיקה עוקבת אחריה - שיש לטענת המערער "על מה לסמוך", ואולם קבע, כי בחינת הנסיבות הכלליות של המקרה מושא דיונו, כמו גם נסיבותיו האישיות של המערער אינה מטה את הכף לטובת זיכוי מעבירה של אי גידור משטח העבודה, וזאת לנוכח מהות העבירה והערכים המוגנים במסגרתה. נקבע, כי אין מדובר בעבירה "טכנית", וכי קיים אינטרס ציבורי בהעמדה לדין של מבצע עבירה זו. בית משפט קמא גם לא מצא שיש ביתר הנסיבות עליהן הצביע המערער (חלוף הזמן; מחדלי חקירה; והיעדר עבר פלילי) כדי לשנות ממסקנה זו, ואף ציין כי דווקא בתחום עיסוקו של המערער כמנהל עבודה יש כדי לשוות חומרה יתירה לעבירה. בית משפט קמא דחה גם את טענתו החלופית של המערער לביטול הרשעתו בהתאם לעקרונות פרשת **כתב** (ע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(3) 337 (1997)) ולאמות-המידה המקלות כאשר מדובר בעבירות אסדרתיות מסוג אחריות קפידה (רע"פ 3515/12 **מדינת ישראל נ' שבתאי** (10.9.2013)). בהקשר זה ציין בית משפט קמא, כי המערער לא הוכיח - ואף לא טען - שהותרת הרשעתו על כנה תסב לו נזק מקצועי או תעסוקתי, וכי למעשה המערער ממשיך לעסוק בתחום הבנייה, כך שפרנסתו לא נפגעה. עוד ציין בית משפט קמא, כי הגם שמדובר בעבירה מסוג אחריות קפידה, הרי שמידת חומרתה גבוהה, וזאת נוכח התרשמותו של בית משפט קמא כי בעניינו לא הייתה במתחם העבודה הקפדה על כללי הבטיחות בגידור משטח העבודה עליו עמדו עובדים אחדים בו זמנית. בסיכומו של דבר גזר בית משפט קמא על המערער קנס בסך 5,000 ₪; והתחייבות על-סך 10,000 ₪ להימנע מביצוע עבירה בה הורשע למשך תקופה של 3 שנים.

8. במסגרת הערעור שלפנינו עותר ב"כ המערער לזכות את המערער מהעבירה בה הורשע, וזאת מחמת "זוטי דברים". לחלופין, עותר ב"כ המערער לביטול ההרשעה. בהתייחס לטענת "זוטי הדברים" נטען, כי שגה בית משפט קמא

באופן היישום של פרשת **אריאל** בנסיבות העניין. בהקשר זה נטען, כי המערער זוכה מכל העבירות העיקריות והחמורות שיוחסו לו; כי אילו היה מדובר מלכתחילה בעבירה יחידה של אי-גידור משטח העבודה, הרי שיש להניח כי כלל לא היה מוגש כתב האישום מלכתחילה; וכי מדובר בתקופה קצרה מאוד (מספר שעות ועד מספר ימים) בה משטח העבודה לא היה מגודר. עוד נטען, כי נסיבות נוספות (מחדלי חקירה; השיהוי בהגשת כתב האישום וחלופי הזמן מאז האירוע ועד לפסק-הדין; והעובדה שמדובר באדם נורמטיבי ללא עבר פלילי) מקטינות את האינטרס הציבורי שבהותרת ההרשעה על-כנה. אשר לטענה החלופית לביטול ההרשעה, נטען, כי שגה בית משפט קמא בכך שקבע כי לא הוכח שהותרת ההרשעה תסב למערער נזק מקצועי או תעסוקתי. בהקשר זה נטען, כי אף אם ההרשעה לא תגרום לפיטוריו המידיים של המערער, הרי שבעצם הרשעתו טמון נזק תדמיתי בלתי הפיך, בייחוד נוכח מקצועו ותפקידו כמהנדס ומנהל פרויקטים גדולים וחשובים, דבר העלול לפגוע בקידומו בעתיד. עוד נטען בעניין זה, כי בסופו של יום המערער הורשע בעבירה של אי גידור משטח עבודה שהיא עבירה מסוג "אחריות קפידה" אשר אינה דורשת הוכחת יסוד נפשי. במצב דברים זה נטען, כי היה מקום להחיל את הלכת "כתב" בצורה גמישה יותר, כעולה גם מפסיקה עדכנית של בית המשפט העליון, ולא באופן דווקני ומצמצם כפי שנעשה על ידי בית משפט קמא, לפי הטענה.

9. המשיבה טוענת מנגד, כי אין מקום להתערבותה של ערכאת הערעור בפסק דינו של בית משפט קמא, על שני ראשיו, והיא סומכת ידיה על ההנמקות המפורטות שבהכרעת הדין ובגזר הדין.

10. לאחר ששמענו את טענות הצדדים ושקלנו בדבר, הגענו לכלל מסקנה שדין הערעור להידחות, על שני חלקיו. למעשה בפיו של המערער שתי טענות. האחת, כי טעה בית משפט קמא משלא קיבל את הטענה כי יש לזכותו מחמת "זוטי דברים". השנייה והחלופית היא, כי היה מקום לבטל את הרשעתו של המערער. בית משפט קמא דן בשתי טענות אלה ודחה אותן בצורה מנומקת, מפורטת וסדורה, כמפורט לעיל. איננו סבורים כי נפלה טעות בהחלטותיו של בית משפט קמא אשר מצדיקה את התערבותה של ערכאת הערעור. ויודגש, כי בית משפט קמא קיים לפניו הליך שלם ומלא, שמע את הראיות, והחלטותיו מושא ערעור זה ניתנו על יסוד התרשמותו הבלתי אמצעית ממכלול התמונה שהובאה לפניו. לא למותר לציין, כי בית משפט קמא קיבל לא מעט מטענותיו של ב"כ המערער במסגרת ניהול ההליך. כך, המערער זוכה כבר בשלב מוקדם יחסית מעבירה של חבלה ברשלנות ובהמשך זוכה גם מעבירות נוספות. בסופו של דבר המערער הורשע בעבירה של אי-גידור משטח העבודה. כאמור, בית משפט קמא קבע כי אין הדבר נופל בגדר "זוטי דברים", ונימוקיו בהקשר זה, כפי שיבואו להלן, אינם מצדיקים את התערבותנו. וכך בין היתר קבע בית המשפט בגזר דינו:

"הנה כי כן, לטענת הנאשם שיש לשקול זיכוי על יסוד טענת "זוטי דברים", בין היתר, תוך הסתמכות על אישיותו ונסיבותיו - יש על מה לסמוך, אולם בחינת הנסיבות הכלליות של המקרה דנן ובהן נסיבותיו האישיות של הנאשם אינה מטה את הכף לטובת זיכוי של הנאשם מעבירה של אי גידור משטח עבודה, מכח ההגנה הנדונה. זאת משום שעל פי מהות העבירה והערכים עליהם היא אמונה ושאותם היא מתכוונת לשמר - אין מדובר בעבירה "טכנית" כלשון הסניגור, וקיים אינטרס ציבורי ממשי בהעמדה לדין של מבצע עבירה זו.

גם טענת בדבר מדיניות המאשימה שלא להעמיד לדין אנשים ללא עבר פלילי בגין עבירה

בודדת של אי גידור משטח עבודה (אף אם נכונה ולגיטימית היא, ולא שוכנעתי כי כך הדבר) - אין בה, כשלעצמה, להצדיק זיכוי של כל מי שהועמד לדין בעבירה זו בגין זוטי דברים, וודאי שלא להוציא מבית המשפט מסר כי הפרת תקנה זו תאפשר זיכוי מהעבירה כעניין

שבשגרה. יש גם **לזכור כיף**

סיכומם של דברים: טיבו של המחדל הרשלני מצד הנאשם ודרגת חומרתו, האינטרס הציבורי הגלום בהגנה על הערך העליון של קדושת החיים - מלמדים, כי אין המדובר בעניין פעוט וקל ערך, או ב"מעשה שאין בו ולו מידה מינימלית של סכנה לערך המוגן ואשר אינו הולם מבחינה עניינית את המושג עבירה פלילית", כלשונו של ביהמ"ש בפרשת אריאל. נהפוך הוא, המדובר במעשה חמור אשר האינטרס הציבורי בגינו הינו לבוא חשבון עם האחראי לו ולהטביע בו תווית פלילית."

11. הוא הדין ביחס להחלטתו של בית משפט קמא שלא לבטל את הרשעתו של המערער. אכן, עניין לנו בעבירה מסוג "אחריות קפידה" ובפסיקה נאמר כי במקרים מסוג זה ניתן להחיל את "הלכת כתב" בגמישות רבה יותר. ואולם, ברי אין הכוונה שבעבירות מסוג זה תבוטל ההרשעה באופן אוטומטי. כעולה מגזר הדין, בית משפט קמא היה ער לפסיקה זו, ואולם קבע כי במקרה זה אין מקום לביטול הרשעתו של המערער, שכן: **"בענייננו, על אף שמדובר בעבירה מסוג אחריות קפידה, מידת חומרתה הינה גבוהה - באשר ניכר כי לא היתה במתחם העבודה הקפדה על כללי הבטיחות בגידור משטח העבודה עליו עמדו עובדים אחדים בו זמנית".** הגענו לכלל מסקנה שגם קביעתו זו של בית משפט קמא אינה מצדיקה את התערבותנו.

12. סיכומי של דבר, אנו סבורים שיש לדחות את הערעור על שני חלקיו, וכך אנו מחליטים.

המזכירות תשלח את פסק הדין לב"כ הצדדים, ותוודא טלפונית קבלתו.

ניתן היום, ט"ו טבת תשע"ה, 06 ינואר 2015, בהעדר הצדדים.

אריה רומנוב, שופט

ד"ר יגאל מרזל,
שופט

גילה כנפי שטייניץ,
שופטת